

BUDAPEST FŐVÁROS
XXIII. KERÜLET SOROKSÁR
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA
„2016”

Budapest
2016.
Soroksár Önkormányzata

TARTALOMJEGYZÉK

I. A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉS

- I/1. Szolgáltatástervezési Konceptió célja, feladata
- I/2. Alapelvek
- I/3. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése

II. HELYZETKÉP, STATISZTIKAI ADATOK

- II/1. Néesség összetételének változásai
- II/2. Foglalkoztatottság helyzete
- II/3. Társadalombiztosítási ellátások folyósítása a kerületben
- II/4. Szociális rászorultágtól függő pénzbeli és természetbeni ellátás alakulása
- II/5. A szociális szolgáltatások iránti igények alakulása
- II/6. A hajléktalanok helyzete
  - a) Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás 1. telephely
  - b) Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás 2. telephely
  - c) Kéznyújtás a Rászorultakért Közhasznú Alapítvány Hajléktalanok Átmeneti Szállása
  - d) Alfa Karitatív Egyesület Budapesti Utcái Gondozó Szolgálat

III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK JELLEMZŐI, AKTUÁLIS ADATOK

- III/1. Ellátási kötelezettség
  - a) *Pénzbeli ellátások*
  - b) *Természetben nyújtott szociális ellátások*
  - c) *Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és szociális alapszolgáltatások*
  - d) *Önkormányzat által biztosított szakosított ellátás*
  - e) *Ellátási kötelezettségen felül, önként vállalt feladat*
  - f) *Ellátási szerződés útján biztosított ellátások*
- III/2. Pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokra vonatkozó aktuális adatok
  - a) *Rehabilitációs célú települési támogatás*
  - b) *Lakásfenntartási települési támogatás*
  - c) *Adósságkezelési szolgáltatás*
  - d) *Rendkívüli települési támogatás*
  - e) *Beiskolázási segély*
  - f) *Helyi gyermeknevelési támogatás*
  - g) *Egészségügyi települési támogatás*
  - h) *Karácsonyi segély (élelmiszer csomag)*
  - i) *Időskorúak részére nyújtott karácsonyi élelmiszerutalvány*
  - j) *Születési támogatás*

- k) *Köztemetés*
- l) *Óvodáztatási támogatás*
- m) *Rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatás (vis maior)*

III/3. Szociális szolgáltatások, gyermekjóléti ellátások

- a) *Étkeztetés (ESZGYI)*
- b) *Házi segítségnyújtás (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)*
- c) *Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)*
- d) *Nappali ellátás (Idősek klubja)(ESZGYI - Gondozó Szolgálat)*
- e) *Közösségi pszichiátriai ellátás (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)*
- f) *Utcai szociális munka (Alfa Karitatív Egyesület)*
- g) *Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)*
- h) *Család-és Gyermekjóléti Központ*
- i) *Gyermekek napközbeni ellátása*

Összefoglaló

- I./1. A felülvizsgálat megállapításai
- I./2. A megoldandó szociálpolitikai szakmai feladatok
- I./3. A fejlesztés irányai, megoldandó feladatok 2016-2018.

MELLÉKLET

- 1. sz. melléklet: Kapcsolódó fontosabb jogszabályok jegyzéke

I. SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉS

I/1. A Szolgáltatástervezési Koncepció célja, feladata

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 92. §-ának vonatkozó rendelkezése értelmében a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat - a területén élő, szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - szolgáltatástervezési koncepciót készít, melynek tartalmát két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Az Szocvtv. módosításaiból adódóan jelentősen megváltoztak és folyamatosan változnak a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatai. A 2014. évben felülvizsgált kerületi Szolgáltatástervezési Koncepció újabb felülvizsgálata a fentiek miatt is időszerű. A koncepció megalkotása – a jogszabályi változások és az ágazatból történő pénzkivonások miatt – az eddigieknél sokkal racionálisabb gondolkodásmódot és átgondoltabb tervezést igényel. A szolgáltatástervezési koncepciónak egyértelmű és világos képet kell adnia a településen élők igényeihez igazodó szociális szolgáltatásokról és az e téren tervezett fejlesztések ütemezéséről. A jól elkészített koncepció az önkormányzati költségvetés elkészítéséhez is eszköz lehet.

A koncepció célja:

- a lakosság szám, korösszetétel, helyi adottságok figyelembevételével a szolgáltatások iránti igények meghatározása,
- a jogszabályokban meghatározott ellátási kötelezettség teljesítésének áttekintése, a kötelezettségek végrehajtási ütemtervének meghatározása,
- a szolgáltatások működtetésével, finanszírozásával és fejlesztésével valamint az együttműködés kereteivel kapcsolatos kérdések tisztázása,
- a helyi szükségletek figyelembe vételével az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódó ellátási formák, szolgáltatások létrehozásának előkészítése.

A koncepció feladata:

- segítse elő egységes, helyi szociális szolgáltatáspolitikai kialakulását,
- segítse elő új ellátási formák bevezetését,
- tárja fel a jelenlegi, helyi ellátórendszer hiányosságait,
- jelölje ki az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen,
- biztosítson információkat egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához,
- segítse információkkal a helyi döntéshozókat és a szolgáltatások biztosításában résztvevőket.

Az Szocvtv. 58/B. § (2) bekezdése értelmében, 2012. évben Soroksáron is megalakult a Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal, a Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal létrehozásáról szóló 41/2012. (IX. 21.) számú helyi önkormányzati rendeletben foglaltak szerint. A Szociálpolitikai Kerekasztal feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.

A kerületi szolgáltatástervezési koncepciót a szociális szolgáltatást nyújtó intézményvezető és a nemzetiségi önkormányzatok előzetesen véleményezik.

I/2. Alapelvek

Az alapelvek kijelölése a szociális ellátások fejlesztésében érdekelt politikusok és szolgáltató szakemberek közös érdeke. Szabályozott keretek között csak így lehetséges az együttműködés.

A helyi szociálpolitika gyakorlati alapelveként fogalmazható meg, hogy az ellátás központjában a szociális segítségre szoruló polgár áll.

A szociális segítségre szoruló polgár elidegeníthetetlen joga emberi méltóságának, állampolgári jogainak tiszteletben tartása a szociális ellátások során is.

- Minden szociális ellátásért folyamodó és abban részesülő ügyfélnek joga van személyes önállóságára, erkölcsi méltóságának megtartására.
- A szociális ellátások célja e képességek elismerése és támogatása. A szociális ellátások révén arra kell törekedni, hogy az ügyfelek életfeltételei jobbá váljanak, hogy teljes jogú tagjai legyenek a társadalomnak, hogy jogaik és érdekeik érvényesítésére képes polgárai legyenek Soroksárnak.
- Az ellátások meghatározásában és nyújtásában az ellátottak aktív részvételére kell törekedni. Ez a panaszra és tiltakozásra való jogra ugyanúgy vonatkozik, mint az egyéni és csoportos érdekérvényesítési eszközök alkalmazására.
- A szubszidiaritás (támogató segítség) elvének gyakorlása, azaz mindent tegyen meg boldogulása érdekében az egyén és a család, amit csak tud, a segítő rendszerek csak a hiányzó elemeket pótolják.
- A szociálpolitikai ellátásokhoz vallási, felekezeti, etnikai, fizikai és mentális helyzetétől függetlenül mindenkinek joga van. Az egyenlő esélyű igénylés és az egyenlő elvű elbírálás feltételeit diszkriminációtól mentesen kell biztosítani.
- A szociális ellátások fontos funkciója az egyén autonómiájának, képességeinek megerősítése, egyedül-létének oldása. Biztosítani kell a gyermekek és felnőttek családban éléshez való jogát.

További alapelvek:

- Jog az emberhez méltó életre és ennek elidegeníthetlensége – a szociális minimum biztosítása mindenki számára;
- A szociális jogok érvényesítési lehetőségének biztosítása;
- Középpontban az ember, az egyének és a családok állnak;
- Az egyén, családok védelme, a helyi társadalom tagjainak zavartalan együttélése;
- Nyitott szociálpolitika, az önkormányzat szerepének tisztázása (pl.: az önkormányzat csak az egyik felelős szereplő, a szolgáltatások biztosításában szerepet vállaló non-profit, egyházi és piaci szervezetek tekintetében főként koordinatív szerepet lát el);
- A helyi szociálpolitika fontos feladata a kirívó esélyegyenlőtlenségek mérséklése, valamint az ebből adódó társadalmi feszültségek (a marginalizálódás, a kirekesztettség) csökkentése, a szegénységben élők esélyeinek, önálló boldogulási lehetőségeinek javítása. Ezen problémák kezelése a rendelkezésre álló források célzott felhasználását kívánja. A helyi szociálpolitikának közre kell működnie abban, hogy megelőzze a polgárok kisodródását a társadalom perifériájára;
- A polgárok önszerveződése, szolidaritása, érdekképviselése minél szélesebb keretek között szerepet kapjon kerületünkben;
- A helyi szociálpolitikának a szociális segítségre szoruló polgárok jogai mellett tiszteletben kell tartania Soroksár polgárainak egyéb jogait és érdekeit is. Ezek közé tartozik a döntések nyilvánossága, a források ésszerű felhasználása és kalkulálhatósága, az igazgatási eljárások egyszerűsítése, az ellenőrizhetőség biztosítása, a civil szerveződésekkel és egyéb ellátó szervezetekkel való együttműködés fejlesztése, és az ehhez kapcsolódó eljárások új formáinak kialakítása.

I/3. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése

Számos soroksári polgár számára a szociális eszközök nyújtják a megélhetés kizárólagos forrását. Az önkormányzat eddig is kiemelt feladatának tekintette azokat a polgárokat a normális lét felszínén tartani, akik önállóan erre nem lennének képesek.

E probléma mindenképp előtt a következő rétegeket veszélyezteti:

- Különösen hátrányos helyzetben vannak azok **a tartós egészségkárosodottak, valamint fogyatékkal élők**, akik – az egészségkárosodásuk mértékétől és koruktól függően - rokkantsági- vagy rehabilitációs ellátásban illetve fogyatékosági támogatásban részesülnek. Az érintettek számára további nehézséget okoz, hogy állapotuknak megfelelő foglalkoztatásukra alig van lehetőség.
Előrelépést jelent az ügyben, hogy a jelenlegi szabályozás adókedvezményt biztosít azon munkahelyek számára, akik fogyatékkal élőket foglalkoztatnak.
- Vannak, akik nem jogosultak a „klasszikus” szociálpolitikai ellátásokra, mert nem túl öregek, nem túl betegek, de már **hosszú ideje nincsen munkájuk és önálló jövedelmük**. Ezt a

csoportot a hajléktalanná válás veszélye is nagymértékben fenyegeti. A munkaerőpiacra való visszatérés elősegítése, a társadalmi kirekesztődés megelőzése érdekében fontos szerepe van a támogatott foglalkoztatási programoknak (közfoglalkoztatás).

- veszélyeztetett az **etnikai hovatartozása miatt előítélettel kezelt társadalmi réteg.**
- Többszörösen sújtott az is, aki **normasértő magatartása, büntetett előélete** miatt képtelen segítség nélkül beilleszkedni az őt befogadni nem hajlandó társadalomba.
- A **töredék családokban, nagycsaládokban, alacsony jövedelmű családokban, tartósan munkanélkülivé vált családokban élő gyerekek veszélyeztetettsége** egyre fontosabb összetevője a „városi szegénységnek”, ezért e korcsoport problémáinak enyhítése ugyancsak kiemelt feladat.
- Az anyagi depriváció áldozatai mellett szintén kirekesztettséget eredményezhet **az öregség, a mentális és fizikai egészség hiánya.** Az öreg, mozgásában korlátozott, valamint a fogyatékos polgárok társadalmi életfeltételeinek megfelelő szintű biztosítása elvárható szociálpolitikai cél is. Az időskorúak – különös tekintettel az egyedül élőkre – lakhatási támogatására, a szükséges gyógyszerekhez való hozzájutás támogatására különös figyelmet kell fordítani. A családok szerepe az idősekkel való gondoskodás területén nélkülözhetetlen, de számolni kell azzal a nem ritka jelenséggel is, amikor a család a munkahely elvesztésétől való félelem miatt nem tud az idős családtagjáról gondoskodni.
- Az előző csoportok bármelyikében előfordulhatnak halmozott problémával rendelkezők, és természetesen ideértendőek a **lakhatásukban veszélyeztetettek is. Fokozott figyelmet igényelnek a kilakoltatás előtt álló gyermekes családok.**
- A kerületünkben működő három hajléktalan szálló (Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállása Soroksár 1. telephely, 2. telephely, valamint a Kéznyújtás a Rászorultakért Közhasznú Alapítvány Hajléktalanok Átmeneti Szállása, 1239 Bp. Grassalkovich út 294.) egyre nagyobb számban vonzza ide a hajléktalanokat. Annak ellenére, hogy az intézmények megfelelő ellátást nyújtanak az ott lakók számára, megoldásra vár a hajléktalanság hosszú távú, hatékony kezelése.
- Új problémaként kell szembeülni a „migrációs” kérdéssel, mely kerületünket is érinti. A Kormány központilag hatékony intézkedéseket tesz a megoldására, de helyi szinten is intézkedéseket igényel. Kerületünkben a Család és Gyermejkölési Központ munkatársai foglalkoznak a bevándorlókkal.

II. Helyzetkép, statisztikai adatok

II/1. Népesség összetételének változásai

1. sz. táblázat

	Lakónépesség (2013.)		
Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
0-3 éves	376	339	715
4-6 éves	303	314	617
7-14 éves	863	757	1620

15-19 éves	590	536	1126
20-29 éves	1624	1341	2965
30-49 éves	3733	3461	7194
50-59	1509	1496	3005
60-69	1244	1463	2707
70-100	812	1520	2332
Összesen:	11054	11227	22281

Forrás: népesség-nyilvántartás

2. sz. táblázat

Korcsoport	Lakónépesség (2015.)		
	Férfi	Nő	Összesen
0-3 éves	381	369	750
4-6 éves	316	276	592
7-14 éves	884	800	1684
15-19 éves	540	501	1040
20-29 éves	2011	1321	3332
30-49 éves	4340	3469	7809
50-59	1624	1404	3028
60-69	1280	1546	2826
70-100	873	1589	2462
Összesen:	12249	11275	23524

Forrás: népesség nyilvántartás

Kerületünk lakónépessége - az adatszolgáltatás szerint – 1243 fős, vagyis 5%-os növekedést mutat a 2013. évhez képest. Az összlakosság számon belül 2013. évben az aktív korú lakosság (15-59 éves) aránya 64 %, a 60 év feletti lakosság aránya 22,5 %. 2015-ben az aktív korúak arányszáma 1%-os növekedést mutat (65 %-ra emelkedett).

A 60 év feletti aránya az össznépességhez mérten 22 %, ez 0,5 %-os csökkenés 2013. évhez képest, azonban ténylegesen 249 fővel, azaz 5% -kal növekedett a 60 év feletti száma. Figyelemre méltó az 50-59 éves illetve a 60 év feletti korcsoport vizsgálatánál a nemek közötti megoszlás. Amíg 2013. évben az 50-59 évesek korcsoportjában közel 50-50% a férfiak és a nők aránya, a 60 év felettiéknél ez az arány 45-55% a nők javára, a 70 év feletti lakosságnál pedig tovább nő a különbség, 35-65 %-ra. 2015-ben jelentős változás az 50-59 év közötti korosztálynál tapasztalható, ahol 54 % a férfi – 46 % női lakosság, a 60-69 év közöttieknél maradt a 45 % férfi- 55 % nő, és a 70 éven felüli korosztálynál is változatlanul 35% a férfiak aránya.

Megállapítható, hogy ha csekély mértékben is, de nő a fiatalok aránya a kerületünkben, 2013-hoz képest 5 %-kal növekedett a születések száma.

Ez a tény rávilágít arra, hogy továbbra is olyan támogatások kidolgozása szükséges, mely kerületünket felpezsdíti, megtartja, illetve ide vonzza és letelepedésre ösztönzi a fiatalabb,

munkaképes korosztályt, valamint gyermekvállalásra ösztönöz. Fontos szerepe van a költségvetés szempontjából is.

II/2. Foglalkoztatottság helyzete

Soroksáron felmérés nem készült arra vonatkozóan, hogy a munkaképes korú lakosság gazdasági aktivitása, foglalkoztatottsága hogyan alakult az elmúlt években. A kerületi aktív korú nem foglalkoztatottak nyilvántartása Budapest Főváros Kormányhivatala XX. kerületi Hivatala Foglalkoztatási Osztály János utcai kirendeltségének a feladata. A 2016. évi Szolgáltatástervezési koncepció elkészítéséhez több alkalommal is megkerestük a Hivatalt adatszolgáltatás okán, azonban ennek ellenére sem kaptunk információt tőlük. Az általuk adatforrásként megnevezett honlapon (nfsz.munka.hu) csak minimális adatok találhatóak a kerületre vonatkozólag. A korábbi, rendelkezésünkre álló adatok az alábbiak:

3. sz. táblázat

XXIII. kerületi regisztrált álláskereső nem-, és korcsoport szerinti megoszlása

Regisztrált álláskereső száma zárónapon	2012. december	2013. december	2014. április	2015. december	2016. április
Férfi	402	327	288	*	*
Nő	383	290	283	*	*
Nem	785	617	571	650	637
17 év és alatta			1	*	*
18 - 20 év	23	18	8	*	*
21 - 25 év	102	61	59	*	*
26 - 30 év	77	70	52	*	*
31 - 35 év	86	56	63	*	*
36 - 40 év	90	78	64	*	*
41 - 45 év	94	64	59	*	*
46 - 50 év	105	72	76	*	*
51 - 55 év	93	86	78	*	*
56 - 60 év	110	99	90	*	*
60 év felett	5	13	21	*	*
Összesen	785	617	571	650	637

* Nincs adat

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

A regisztrált álláskereső száma kerületünkben évről évre csökkenést mutatott. A számok nem tükrözik a valós munkanélküliségi helyzetet.

XXIII. kerületi regisztrált álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlás

Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	2012. december	2013. december	2014. április
általános iskola	251	212	182
szakiskola	31	19	19
szakmunkásképző	185	143	144
gimnázium	91	60	64
szakközépiskola	147	109	101
technikum	27	17	14
főiskola	20	25	26
egyetem	12	13	8
kitöltetlen	21	19	13
Összesen	785	617	571
segédmunkás	100	114	76
betanított munkás	209	160	148
szakmunkás	283	196	197
üzemviteli alkalmazott	52	48	59
ügyintéző	118	79	72
irányító	11	16	12
vezető	11	4	6
felsővezető			1
kitöltetlen	1		
Összesen	785	617	571
Nem pályakezdő álláskereső	717	47	35
Pályakezdő álláskereső	68	570	536

*Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
2015-2016-ra vonatkozó adat nem fellelhető*

A munkanélküliség leginkább az alacsonyabb iskolai végzettségű, vagy végzettség nélküli személyeket sújtja, de magas az érettségivel rendelkezők aránya is ezen a téren. A 2014. áprilisi adatokat alapul véve, a regisztrált munkanélküliek több, mint 90 %-át az érettségivel, vagy attól alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők teszik ki, ezen belül az általános iskolai végzettséggel rendelkezők 32 %-ot, az érettségivel rendelkezők (gimnázium, szakközépiskola) 30 %-ot. Viszonylag alacsony a diplomások (főiskola, egyetem) arányszáma a munkanélküliség terén, nem egészen 6 %.

Segélyezettek és közfoglalkoztatottak számának alakulása

	2012.	2013.	2014.	2015.
Aktív korúak ellátása	476	448	375	385
Rendszeres szociális segély	110	115	124	134
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás/BPJ/RÁT	366	333	251	251
Közfoglalkoztatottak	231	212	326	191

Humán-köszolgáltatási Osztály

Az aktív korúak ellátásában részesülők száma is csökkenést mutat, 2014. júniusban már csak 412 fő. Tekintve, hogy ennek az ellátásnak a havi összege minimálás (foglalkozást helyettesítő támogatás továbbiakban: fht. esetén jelenleg 22 800,- Ft, a rendszeres szociális segély havi összege 1 000,- Ft-tól 45 570,-Ft-ig terjedhet, ha a családban fht-s van, akkor 22 769,- Ft lehet), így ezekkel az emberekkel a segélyezésben és a szociális étkeztetés terén is számolni kell.

2015. március 1. napjától az önkormányzatok feladat-hatásköréből a kormányhivatalok hatáskörébe került az aktívkorúak ellátása. Fenti időponttól a Képviselő testület döntése alapján, a 6/2015.(II.27.) számú önkormányzati rendeletben szabályozottak szerinti rehabilitációs célú települési támogatást kaphat a kerületben állandó lakóhellyel rendelkező hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú, egészségkárosodást szenvedett vagy addiktológiai vagy onkológiai gyógykezelésben részesülő személy. Ez a támogatási forma kedvezőbb feltételek mellett nyújtható, mint a járási hivatalok által megállapítható aktív korúak ellátása. 2015. évben a soroksári lakosok közül 40 személy részesült ebben az ellátásban, 26 220,- Ft/hó/fő összegben.

II/3. Társadalombiztosítási ellátások folyósítása a kerületben**Nyugdíjak, járadékok, nyugdíjszerű ellátások Soroksáron 2014. januárjában**

Főellátás megnevezése	Létszám (fő)			Teljes ellátás átlaga (Ft/fő/hó)
	Férfi	Nő	Összesen	
Öregségi nyugdíj	1677	2706	4383	125 056,-
Rokkantsági nyugdíj	209	194	403	77 877,-
Rehabilitációs ellátások	80	92	172	62 344,-
Rehabilitációs járadék	0	3	3	93 450,-
Özvegyi és szülői nyugdíj	10	77	87	58 375,-
Árvaellátás	85	69	157	36 001,-
Mg. szövetkezeti járadék	0	2	2	81 605,-
Baleseti járadék	14	2	16	24 363,-
Rokkantsági járadék	31	14	45	33 330,-
Házastársi pótlék	0	7	7	16 761,-
Egyéb nyugdíj, járadék, stb.	3	2	5	15 610,-
Összesen:	2258	3271	5529	116 489,-

Forrás: Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Közgazdasági és Költségvetési Főosztály

Nyugdíjak, járadékok, nyugdíjszerű ellátások Soroksáron 2015. decemberében

Főellátás megnevezése	Létszám (fő)			Teljes ellátás átlaga (Ft/fő/hó)
	Férfi	Nő	Összesen	
Öregségi nyugdíj	1603	2732	4335	128273
Rokkantsági nyugdíj	270	286	556	75547
Rehabilitációs ellátások	62	73	135	64857
Özvegyi és szülői nyugdíj	6	70	76	65316
Árvaellátás	68	56	124	35429
Mg. szövetkezeti járadék	0	2	2	83263
Baleseti járadék	14	1	15	23553
Rokkantsági járadék	34	14	48	33 930
Házastársi pótlék	0	2	2	23983
Egyéb nyugdíj, járadék, stb.	2	3	5	9344
Összesen:	1677	2858	4535	124679

Forrás: Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Közgazdasági és Költségvetési Főosztály

Az ellátottak száma - az összes ellátási forma vonatkozásában - 2014. év januárjához képest 2015. decemberére 18 %-kal csökkent. Megállapítható, hogy az ellátások tekintetében csökkenés tapasztalható, a férfiaknál 26 %-os, a nők esetében 13%-os ennek mértéke. Ez alól kivétel a rokkantsági nyugdíj ellátásban részesülők száma, mind a férfiak, mind a nők vonatkozásában. A férfiaknál ez a növekedés 23 %, a nőknél 32 %, összességében 28 %-kal több soroksári lakos kapott rokkantsági nyugdíjat 2015. decemberében, mint közel két évvel korábban.

Sok rokkant, egészségkárosodott személy nem kap ellátást, azonban egészségi állapotuk miatt munkát vállalni nem tudnak. Amíg nem érik el az öregségi nyugdíjkorhatárt, úgy ezek a személyek az aktív korú nem foglalkoztatottak számát növelik.

A 2014. évi adatok szerint baleseti járadékban részesülők 87 %-a, a rokkantsági járadékban részesülők 69 %-a férfi volt, vagyis egészségi állapotuk veszélyeztetettebb, mely adódhat a társadalmi munkavállalási szokásokból. 2015. decemberére a rokkantsági nyugdíjban részesülő nők aránya irreálisan megnövekedett. Ennek hátterében állhat az, hogy a megélhetésért folytatott küzdelemben a nemi szerepek összemosódnak, eltűnnek a klasszikus férfi és női munkakörök. A nők egyre többen és gyakrabban vállalnak munkát testi adottságukhoz mérten veszélyesebb, nagyobb fizikai erőfeszítést igénylő munkahelyeken.

2014-ben az özvegyi nyugdíjban részesülők 89 %-a volt nő, ez 2015. decemberére 92 %-ra növekedett, de összességében csökkent az özvegyi nyugdíjban részesülők száma.

Megállapítható, hogy amíg a lakosság összetételében a 60 év feletti lakosok száma növekedett (1,5 %), a nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma csökkent (3%).

II/4. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátás alakulása

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében helyi rendeletben határozta meg a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi formáit, az ellátásra való jogosultság feltételeit, az igénybevételük szabályait.

Az önkormányzat igyekezett a hátrányos helyzetű emberek, családok, a kerület idős lakosai számára célzott támogatási formákat kidolgozni, mint például a kerületi újszülöttek részére nyújtott 50.000,- Ft értékű születési támogatás, illetve a 75 év feletti lakosok részére nyújtott 10.000,- Ft értékű karácsonyi Erzsébet utalvány. A soroksári lakosság körében továbbra is népszerű a karácsonyi élelmiszercsomag, mely minden év decemberében kerül kiosztásra a rászorulóknak között.

2013. január 1. napjától megalakultak a járási hivatalok. Az önkormányzatok és a járási hivatalok között a hatáskörök megosztásra kerültek. Az ellátások közül az időskorúak járadéka, az alanyi és normatív közgyógyellátás, ápolási díj a járási hivatal hatáskörébe került. A gyámhivatal is a Kormányhivatal egységeként működik, ezzel a tartásdíj állam által történő megelőlegezése, valamint az otthonteremtési támogatás is elkerült az önkormányzat feladatai közül.

A Kormány évről évre több hatáskört telepít át az önkormányzatokról a járási hivatalokra. A 2015. év is gyökeres változásokat hozott a segélyezés rendszerében.

A Szocvtv. 2015. 03. 01. napjától hatályba lépő rendelkezései a járási hivatal hatáskörébe utalták az időskorúak járadékának, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásnak, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásnak a megállapítását is.

A változások szerint a képviselő-testület – a Szociális törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – települési támogatást állapíthat meg (szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás), mely a jogosult részére jövedelem kiegészítésére, pótlására szolgáló pénzbeli szociális ellátás.

A Humán-közszolgáltatási Osztályon a szociális ellátással kapcsolatos feladatok jelentős részét a Szocvtv. módosításának megfelelően megalkotott - 2015. 03. 01. napján hatályba lépő - a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 6/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet határozza meg. Ezen túl, az adósságkezelési szolgáltatásról szóló 18/2013. (IV. 19.) önkormányzati rendelet, a vis maior támogatásokat a rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatásról szóló 26/2011. (VI. 18.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A gyermekvédelmi támogatásokat túlnyomó részt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), és végrehajtási rendelete, a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet, valamint a születési támogatásról szóló 25/2013. (V. 17.) önkormányzati rendelet, a gyermekétkeztetést a személyes gondoskodás

keretébe tartozó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 20/2008. (IV. 25.) önkormányzati rendelet szabályozza.

2014. január 1-től a Szocvtv. változása miatt az átmeneti segélyt az önkormányzati segély elnevezésű támogatás váltotta fel, majd 2015. március 1-től a rendkívüli települési támogatás, mely magába foglalja:

- az átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy vagy család támogatását,
- az eseti gyógyszerkiadás mérséklését,
- a gyermek vagy fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli támogatást,
- az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulást.

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások egy részének a központi költségvetésből történő utófinanszírozása 2015. február 28. napjával megszűnt, illetve a korábban megállapított ilyen jellegű támogatások kifuttatásra kerültek.

Az önkormányzatoknak helyi rendeletben kellett lesabályozni az általuk nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatási formákat, saját költségvetésük terhére.

Az utófinanszírozás mértéke a táblázatban az ellátások neve mellett százalékos arányban került feltüntetésre.

8. sz. táblázat

2014-2015. összehasonlító táblázat				
Jogcím megnevezése	2014. évi kiadás	2014. évi önrész	2015. évi kiadás	2015. évi önrész
aktív korúak ellátása Szocvtv. 33-37/c §	101 857 775	16 461 402	26 872 865	4 324 327
<i>rendszeres szociális segély (önrész 10%)</i>	<i>39 101 535</i>	<i>3 910 154</i>	<i>10 502 465</i>	<i>1 050 247</i>
RSZS egészségkárosodott	11 062 795	1 106 280	3 293 650	329 365
RSZS Nyugdíj előtt 5 évvel	12 519 650	1 251 965	3 712 915	371 292
RSZS gyerekes	362 920	36 292	97 800	9 780
RSZS helyi rendelet	15 156 170	1 515 617	3 398 100	339 810
<i>Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (önrész 20%)</i>	<i>62 756 240</i>	<i>12 551 248</i>	<i>16 370 400</i>	<i>3 274 080</i>
jövedelemkiegészítő ellátások	26 217 267	7 836 688	20 221 007	11 981 604
kiegészítő gyermekvédelmi támogatás (100%-os finanszírozás)	473 385	-	422 460	-
helyi gyermeknevelési támogatás	5 847 000	5 847 000	3 719 000	3 719 000
lakásfenntartási támogatás normatív (önrész 10%)	15 622 800	1 562 280	7 229 400	722 940
lakásfenntartási települési támogatás	-	-	2 552 000	2 552 000
adósságcsökkentési támogatás normatív (önrész 10%)	3 535 582	353 558	1 071 292	107 129

adósságcsökkentési települési támogatás	-	-	852 055	852 055
adósságkezeléshez kapcsolódó lakásfenntartás (önrész 10%)	738 500	73 850	384 800	38 480
egészségügyi települési támogatás	-	-	3 990 000	3 990 000
eseti ellátások	37 483 563	29 525 563	36 066 510	29 479 310
beiskolázási segély	295 000	295 000	390 000	390 000
önkormányzati segély	24 472 300	24 472 300	5 041 750	5 041 750
rendkívüli települési támogatás	-	-	18 541 210	18 541 210
óvodáztatási támogatás	70 000	-	10 000	-
gyermekszületési támogatás	4 758 263	4 758 263	5 506 350	5 506 350
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pénzbeli támogatása (100%-os finanszírozás)	7 888 000	-	6 577 200	-
természetbeni ellátások	39 250 344	39 250 344	35 117 224	35 117 224
gyermekétkeztetés szociális támogatása	6 380 432	6 380 432	5 951 310	5 951 310
közgyógyellátás	8 662 527	8 662 527	1 748 862	1 748 862
karácsonyi ételmezersegély csomag	7 000 000	7 000 000	6 978 500	6 978 500
karácsonyi ételmezer utalvány	15 000 000	15 000 000	11 830 774	11 830 774
köztemetés	2 207 385	2 207 385	8 607 778	8 607 778
ÖSSZESEN:	204 808 949	93 073 997	118 277 606	80 902 465

forrás: Humán-közzolgáltatási Osztály

II/5. A szociális szolgáltatások iránti igények alakulása

Soroksár Önkormányzata ellátási szerződés útján és intézményein keresztül biztosítja a személyes gondoskodás kötelezően ellátandó formáinak többségét.

Az elmúlt időszakban az aktív korú, de nem munkaképes lakosság egyre nagyobb számban került be az ellátórendszerbe (a segélyezés és a szociális étkeztetés körébe is).

A Gyámhivatal tájékoztatása szerint a gyermekek esetében a veszélyeztetettség a különböző korosztályokban más-más formában jelentkezik. 0-6 éves kor között elsősorban a szülő magatartása, életvezetése, életkörülményei okozzák, mely a gyermekeknél ellátatlanság formájában jelentkezik, illetve magatartási zavarokban nyilvánul meg. Ha a probléma hosszabb távon fennáll, nagyobb korban mindezekhez társulhat a gyermek kialakuló és aktívabban megnyilvánuló személyisége, önállósodási törekvései, melyek a szülő akaratával ütközhetnek. Továbbá új veszélyforrások jelenhetnek meg, például a drog. A veszélyeztetettség megszüntetését a gyermek – szülő kommunikációját, egymás megértését segítő családterápia, mediáció, pszichológiai szolgáltatás segíthetné többek között.

2014. decemberében 41 védelembe vett gyermeket tartott nyilván a Gyámhivatal, 2015. decemberében 38-at. 2014. évben 13 kiskorút érintett a kerületben ideiglenes hatályú elhelyezés, 6 főt gyermekotthonban, 5 főt nevelőszülőnél, 1 főt külön élő másik szülőnél és 1 főt harmadik személynél helyeztek el. 2015. évben szintén 13 gyermeket érintett az ideiglenes hatályú elhelyezés kerületünkben, ebből 11 gyermek gyermekotthonban, 2 főt pedig harmadik személynél helyezett el a Gyámhivatal. 2014. évben 14 gyermek esetében, 2015. évben 16 gyermek nevelésbe vételéről intézkedtek.

A családból való kiemelés fő okai első sorban az elhanyagolás, veszélyeztetés, bántalmazás volt. A nevelésben lévő gyermek szüleivel nehéz a rendszeres kapcsolattartás (a családgondozó kéréseit nem tartják be, vagy egyáltalán nem működnek együtt).

Az ellátásokba kerülések okai közül legjelentősebbek a magatartás, illetve teljesítményzavarok, a lakhatással, megélhetéssel összefüggő problémák, valamint a szülői elhanyagolás.

A Gyámhivatal tájékoztatása szerint 2014. december 31-én 62 fő volt cselekvőképességet érintő gondnokság alatt, 2015. december 31-én 63 fő. Ez nem jelent jelentős változást. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénnyel bevezetett támogató kirendelésére a bíróság határozata alapján, vagy a segítségre szoruló saját kérésére, 2014-2015. évben nem került sor.

A kerületben egy fő hivatásos gondnok működik. 2014. évben 14 gondnokolt törvényes képviselőt kellett ellátnia, 2015-ben már 20 főt. A családok a megélhetésért való küzdelemben egyre kevésbé képesek gondoskodni és ellátni beteg, sérült családtagjaikat, ezért szükséges hivatásos gondnok kirendelése.

Az egyedül élő gondnokoltak, illetve a kerület idős lakosai részére, lakhatásuk megóvása érdekében segítséget jelenthetne a kisebb házkörűli munkák térítésmentes, vagy kedvezményes térítésű elvégzése, melyet saját maguk fizikai-, vagy pszichés állapotuk miatt nem tudnak elvégezni.

A kerületben a szociális foglalkoztatás bővítése is segítséget jelentene a mentális, pszichés problémákkal küzdő, jövedelem nélküli, vagy alacsony jövedelmű lakosok részére. Jelenleg a Soroksári Szociális foglalkoztató Nonprofit Kft. (1238 Budapest, Grassalkovich út 140.) foglalkoztat sérült embereket, melynek keretében munkaruházati/egészségügyi ruházat gyártását; egyéb termékek varrását; csomagolást; címkézést végeznek.

II/6. A hajléktalanok helyzete

A szociális törvény szerint hajléktalan az, aki bejelentett állandó lakóhellyel nem rendelkezik, kivéve, ha bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás. Továbbá hajléktalan az is, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

Hajléktalan személyek ügyében az az illetékes szociális hatáskört gyakorló szerv jogosult eljárni, amelynek területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyként megjelöli.

Kerületünkben a Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállása Soroksár 1. telephelye, és a Soroksár 2. telephelye 1 évre biztosít szállást a rászorulóknak, mely 1 évvel hosszabbítható. Az elhelyezés 2-5 ágyas szobákban történik, ágynemű, zárható szekrény biztosított, illetve tisztálkodási, mosási, főzési és ételmelegítési lehetőséggel is rendelkeznek. Az ott lakók vendéget is fogadhatnak. A telephelyenként 150 férőhelyet, krízis időszakban, azaz november 1 - április 30. között, 45 fő időszakos férőhellyel bővítik. Térítési díj összege jelenleg: 10.000,- Ft/hó.

a) A Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás 1. telephelyén a 2014. évben 374 fő, 2015-ben 275 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A telephely férőhelyének kihasználtsága mindkét évben – továbbra is rendkívül magas - 99 %-os volt. 2014 január 1-től 2014. április 30-ig, 2014. november 1-től 2014. december 31-ig, valamint 2015. január 1-től 2015. április 30-ig, 2015. november 1-től 2015. december 31-ig átmeneti férőhelyszám bővítést biztosított hajléktalan férfiak számára.

9. sz. táblázat

2014.					
Ellátás típusa	Ellátás	Igénybevevők száma az év során fő	Éves forgalom fő	Napi átlag forgalom fő	Éves kihasználtság %
Szállásnyújtás	Átmeneti szállás	374	54103	148	99
Szállásnyújtás	Időszakos férőhelyszám bővítés	142	7949	44	98

10. sz. táblázat

2015.					
Ellátás típusa	Ellátás	Igénybevevők száma az év során (fő)	Éves forgalom (fő)	Napi átlag forgalom (fő)	Éves kihasználtság (%)
Szállásnyújtás	Átmeneti szállás	275	54424	149	99
Szállásnyújtás	Időszakos férőhelyszám bővítés	119	7755	43	95

forrás: Baptista Integrációs Központ

A legfiatalabb lakó 18, a legidősebb 80 éves volt.

11. sz. táblázat

2014 év		
Életkor	Ellátottak száma	%
18-19 év	10	3
20-29 év	70	19
30-39 év	47	12
40-49 év	70	19
50-59 év	105	28
60 év felett	72	19
Összesen:	374	100

12. sz. táblázat

2015 év		
Életkor	Ellátottak száma	%
18-25 év	35	14
26-35 év	32	13
36-45 év	29	11
46-55 év	47	18
56-60 év	42	16
60 év felett	71	28
Összesen:	256	100

forrás: Baptista Integrációs Központ

b) A Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás Soroksár 2. telephelyen 2015-ben 256 fő vette igénybe a szolgáltatást. A telephely férőhely kihasználtsága a 2015. évben 100% volt.

Az ellátottak többsége 9 hónapnál tovább veszi igénybe a szolgáltatásokat. Mindkét soroksári telephely részt vesz a „Közterület helyett emberibb körülmények” programban, melynek célja, hogy a Budapest közterületén életvitelszerűen élő emberek számára lehetőséget nyújtson az emberibb lakhatás megtalálásához és fenntartásához.

Soroksár 1. telephelyen 2015. évben összesen 53 fő, Soroksár 2-ben 3 fő vett részt a pályázatban.

A menekült személyek integrációjában is részt vállal az intézményünk. A két soroksári telephelyen menekült személyek integrációs pályázata 2014. szeptember 1-én kezdődött a Soroksár 1. és 2. telephelyen. A program 2015. 06. 30-án fejeződött be.

A program célja a menekültek integrációjának elősegítése. Az integráció segítségével benne van a migránsok kulturális sokkhatással való megküzdésének segítése, a magyar kultúra megismertetése és a magyar nyelv tanítása. A programban összesen Soroksár 1. és 2. telephelyről 5-5 fő.

2015. évben Soroksár 1-be 27 fő migráns, Soroksár 2-be 44 fő migráns érkezett.

c) A Kéznyújtás a Rászorultakért Közhasznú Alapítvány Hajléktalanok Átmeneti Szállásán üzemel egyrészt a nappali melegedő: mely minden nap 70 fő részére nyújt hidegételmiszert, (zsíros kenyér, tea, kávé) valamint pihenésre, tisztálkodásra lehetőséget. Nappali melegedőben lehetőség van álláskeresőre, ezzel összefüggésben telefonálási lehetőségre, valamint internethasználat is lehetséges.

Az átmeneti szálló: 50 fő részére (46 férfi 4 nő) nyújt szálláslehetőséget, egy évre, térítési díj ellenében. Jelenleg a térítési díj összege: 12.000,- Ft/hó. A szállón lehetőség van a pihenésre, tisztálkodásra. A szobák televízió készülékkel és hűtőszekrénnyel felszereltek. Jellemzően 4-6 ágyas elhelyezést tudnak biztosítani.

A 2014. évben 118, a 2015. évben 95 fő szállt meg az átmeneti szálláson. A hajléktalanok nappali melegedőjét napi szinten 95 – 105 fő veszi igénybe.

d) A kerületben élő, tartózkodó hajléktalanok további segítése, feladat ellátási szerződés keretében **az Alfa Karitatív Egyesület Budapesti Utcai Gondozó Szolgálat** segítségével történik. Az Egyesület 2006. évben kezdte meg gondozási tevékenységét Budapest XXIII. kerületében, Soroksár egész területén.

2012-ben az NRSZH 3 éves finanszírozási szerződést kötött egyesületükkel.

2015-ben az ellátottjaik száma Soroksár közigazgatási területén összesen 87 fő volt, emellett a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálattal együttműködésben 50 főnek nyújtottak szociális ügyintézéshez valamint szálláshely biztosításában segítséget.

Ügyfeleik összetétele 118 férfi és 19 nő. Jellemző átlagos életkor 49 év.

A tavalyi évben összesen 23 kliensük távozott a helyszíneinkről Soroksáron, átmeneti vagy krízisszállón sikerült elhelyeznünk őket, illetve albérletbe, rokonokhoz költöztek. 4 kliensük elhunyt, 1 pedig eltűnt. „Visszatelepülő” klienseik is vannak, ez a tavalyi évben 2 főt jelentett. Új, eddig még nem regisztrált ügyfeleink száma tárgyévben 16 fő.

A szociális ellátásban részesülők száma igen magas: főleg aktív korúak ellátásában, időskorúk járadékában, öregségi nyugdíjban részesülnek. Továbbra is vannak olyan klienseik, akik a Foglalkoztatási Osztály által szervezett közfoglalkoztatási programban vesznek részt, többnyire eredménnyel. Ezen ügyfeleiket fokozottan figyelemmel kísérik.

Kiemelt céljuk a reintegráció, álláskeresésben BMSZKI álláskereső irodájával valamint a Menhely Alapítvány Nappali Melegedőjével együttműködve.

A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálattal való együttműködésük továbbra is sikeres. Közös klienseiknek elsődlegesen iratpótlásban, álláskeresésben segítenek.

Soroksári ügyfeleik közül 23 főt sikerült elhelyezni átmeneti illetve krízisszállón, valamint albérletben. A szállóra bekerült emberekkel való kapcsolatunkat továbbra is fenntartják és probléma felmerülése esetén a szálló szociális munkásaival együttműködve segítséget nyújtanak számukra.

Amióta gépjárművel rendelkeznek, megoldott a kliensek szállítása ügyintézés céljából, az egészségügy intézményekbe való, illetve a kliens szállókra. Az adományok szállítását, azok szétosztását a kapott gépjárművel könnyen le tudják bonyolítani.

Klienseiknek - szükség szerint - ruha- és élelmiszeradományt biztosítanak, többek között téstát, leveseket, konzerveket visznek a számukra.

Együttműködő partnereik: Budapest XXIII. Kerület Soroksár Önkormányzata, Menhely Alapítvány Diszpécserszolgálat, a Kéznyújtás a Rászorultakért Alapítvány, a Baptista Szeretetszolgálat szállói, a KERAK, a soroksári Rendelőintézet, a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat, a soroksári Gondozóház, a soroksári Rendőrőrs.

III. Szociális ellátások jellemzői, aktuális adatok, tervezett feladatok, tennivalók, célok

III/1. Ellátási kötelezettség

A Szocvtv. 2015. március 1-től a rendkívüli települési támogatás megállapítását írja elő kötelező jelleggel a helyi önkormányzatok számára, a további szociális támogatásokat helyi rendelet kell, hogy szabályozza, az önkormányzatok ellátási kötelezettségei mellett.

Soroksár Önkormányzata az alábbi feladatokat látja el:

a) Pénzbeli ellátások:

- rehabilitációs célú települési támogatás
- lakásfenntartási települési támogatás
- adósságcsökkentési települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- beiskolázási segély
- helyi gyermeknevelési támogatás
- egészségügyi települési támogatás
- Rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatás (vis maior)

b) Természetben nyújtott szociális ellátások:

- rendkívüli települési támogatás
- karácsonyi segély
- időskorúak részére nyújtott karácsonyi élelmiszerutalvány
- köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesítés
- születési támogatás

c) Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és szociális alapszolgáltatások:

- Gyermek napközbeni ellátása
- Gyermekjóléti Szolgáltatás
- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Nappali ellátás
- Családsegítés

d) Önkormányzat által biztosított szakosított ellátás:

- Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (Időskorúak Gondozóháza)

e) Ellátási kötelezettségen felül, önként vállalt feladat:

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Közösségi pszichiátriai ellátás

- Utcai szociális munka

f) Ellátási szerződés útján biztosított ellátások:

- Utcai szociális munka (Alfa Karitatív Egyesület)
- Gyermek átmeneti otthona

III/2. Pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokra vonatkozó aktuális adatok

a) Rehabilitációs célú települési támogatás

A rehabilitációs célú települési támogatásra jogosult az a kérelmező, aki Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és életvitelszerűen ott tartózkodik, vagy aki Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkezik, és életvitelszerűen tartózkodási helyén él.

A hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek számára nyújtott pénzbeli szociális ellátás. A rehabilitációs célú támogatásra havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 92 %-a. A rehabilitációs célú támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente felül kell vizsgálni.

A rehabilitációs célú támogatásra jogosult személy az ellátás folyósításának feltételeként nyilvántartásba köteles magát vetetni, illetve további együttműködésre köteles. Az Önkormányzat az együttműködés intézményi feltételeiről a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ Budapest XXIII. kerület - Családsegítő Szolgálat útján gondoskodik, mely – többek között - a nyilvántartásba vételtől számított hatvan napon belül a rehabilitációs célú támogatásra jogosult személy bevonásával kidolgozza az egyéni élethelyzethez igazodó beilleszkedést segítő programot, és arról a segélyben részesülő személlyel írásban megállapodást köt.

A beilleszkedést segítő program egy közösen kidolgozott és egyénre szabott segítségnyújtás azzal a céllal, hogy a rehabilitációs célú támogatásban részesülő személy minél hamarabb visszatérhessen a munkaerő-piacra.

b) Lakásfenntartási települési támogatás

Lakásfenntartási települési támogatásra (a továbbiakban: lakásfenntartási támogatás) jogosult az a kérelmező, aki Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és életvitelszerűen ott tartózkodik, vagy aki Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel, és tartózkodási hellyel rendelkezik, és életvitelszerűen tartózkodási helyén él.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai - a villanyáram-, a víz- és

gázfogyasztás, a csatornahasználat és szemétszállítási díjakhoz, a lakbérhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez - nyújtott hozzájárulás.

A támogatás mértéke havi 4 000,- Ft. A lakásfenntartási támogatást azon rendszeres kiadáshoz kell nyújtani, ami a kérelmező lakhatását leginkább veszélyezteti. Lakásfenntartási támogatást ugyanazon lakás vonatkozásában csak egy jogosult részére állapítható meg függetlenül a lakásban élő személyek számától.

A lakásfenntartási támogatás egy évre kerül megállapításra.

c) Adósságkezelési szolgáltatás

Az Önkormányzata a szociálisan hátrányos helyzetbe került, de fizetőkészséget mutató személyek, családok lakhatással kapcsolatos adósságterheinek enyhítése és a folyamatos fizetési kötelezettségek teljesítéséhez való hozzásegítés céljából adósságkezelési szolgáltatást nyújt, az adósságkezelési tanácsadásban és adósságcsökkentési támogatásban részesíti. A szolgáltatás a közüzemi számlák alapján keletkezett tartozás rendezését szolgálja.

Az adósságkezelési szolgáltatásra jogosult részére adósságkezelési tanácsadást működtet a Család-és Gyermekjóléti Központ útján, amelyen az adós köteles részt venni.

d) Rendkívüli települési támogatás

A Képviselő-testület az e rendeletben meghatározottak szerint nyújt rendkívüli települési támogatást eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére.

Rendkívüli települési támogatást igényelhető átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére, eseti gyógyszerkiadás mérséklésére. A támogatás az elhunyt személy eltemtetésének költségeihez való hozzájárulásra is igényelhető.

Az elhunyt személy eltemtetésének költségeihez való hozzájárulásra igényelt rendkívüli települési támogatás összege a helyben szokásos legolcsóbb temetési költség 10-25 % -a, az egy főre jutó havi jövedelem mértékétől függően.

e) Beiskolázási segély

Beiskolázási segélyben részesülhet az a nappali tagozaton tanulmányokat folytató kiskorú, vagy az a nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató nagykorú, legfeljebb 23. életévének betöltéséig, vagy az a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató nagykorú, legfeljebb 23. életévének betöltéséig, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult, és akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, gyermekét egyedül nevelő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 280%-át nem haladja meg.

A beiskolázási segély évente egy alkalommal adható, melynek összege 5 000,- Ft/tanuló.

f) Helyi gyermeknevelési támogatás

A helyi gyermeknevelési támogatás célja a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek családi környezetben történő ellátásának elősegítése. A kérelem benyújtásától számított egy évre megállapítható rendszeres támogatás, melynek összege jelenleg, a helyi rendeletben foglalt szabályozás alapján 8.000,- Ft/hó illetve 15.000,- Ft/hó összeg, a gyermek tartós betegségétől, fogyatékoságától függően.

g) Egészségügyi települési támogatás

Az egészségügyi települési támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. Egészségügyi települési támogatás nem állapítható meg annak a kérelmezőnek, aki rehabilitációs célú települési támogatásban, alanyi vagy normatív jogcímen közgyógyellátásban részesül.

Egészségügyi települési támogatásra jogosult az, aki szociálisan rászorult és a rendszeres gyógyító ellátásának költsége olyan magas, hogy azt létfenntartása veszélyeztetése nélkül nem képes viselni és alanyi vagy normatív közgyógyellátásban nem részesül, valamint ez irányú kérelme a Kormányhivatal által elutasításra került.

Az egészségügyi települési támogatás a kérelmezőt a kérelem benyújtása hónapjának első napjától illeti meg, és egy évre kell megállapítani. Az egészségügyi települési támogatás havi összege 6 000,- Ft.

h) Karácsonyi segély (élelmiszercsomag)

Természetbeni juttatásként - kérelemre - karácsonyi élelmiszercsomag adható a szociálisan hátrányos helyzetű személyek, családok részére.

i) Időskorúak részére nyújtott karácsonyi élelmiszeraltvány

Jövedelmi helyzetre tekintet nélkül természetbeni ellátásként karácsonyi élelmiszeraltványban (10 000,- Ft értékű Erzsébet utalvány) részesíthető az a 75. életévét betöltött soroksári lakos, aki legalább 2 éve állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik és a kerületben életvitelszerűen tartózkodik.

j) Születési támogatás

A születési támogatás egyszeri, egyösszegű (50 000,- Ft/gyermek) természetbeni támogatás, mely a kerületben állandó lakóhellyel rendelkező fiatalok gyermekvállalását hivatott szolgálni.

k) Köztemetés

A haláleset helye szerinti polgármester gondoskodik – a tudomásszerzéstől számított 21 napon belül – az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről ha nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik. A helyi rendeletünk lehetőséget biztosít bizonyos esetekben a köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesítésre részben vagy egészben.

l) Óvodáztatási támogatás

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodott gyermeke rendszeres óvodába járásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága, valamint halmozottan hátrányos helyzete fennállt, tárgyév június és december hónapjában óvodáztatási támogatást folyósított az Önkormányzat. Ennek összege első alkalommal 20 000,- Ft, ezt követően pedig 10 000,- Ft. A 2015. évben 1 család 1 gyermeke részesült óvodáztatási támogatásban, a kifizetésre került összeg 10 000,- Ft volt.

2015. szeptember 1-jétől a kötelező óvodáztatás bevezetésével ez a támogatási forma megszűnt.

m) Rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatás (vis maior)

Vis maior esetén károkat szenvedett magánszemélyek számára (továbbiakban: károsult) kárenyhítés nyújtása céljából, a lakhatás elemi körülményeinek megteremtése, a károsodott ingatlanok helyreállítása érdekében nyújtható vis maior támogatás (a továbbiakban: támogatás) igénybevételére, valamint az önkormányzati tulajdonban bekövetkezett kár mérséklésére szolgáló vissza nem térítendő támogatás. Mértéke a vis maior okozta károk igazolt költségének 50%-a, legfeljebb 300.000,- Ft. Az összeg felhasználását hitel érdemlően igazolni kell.

III/3. Szociális szolgáltatások, gyermekjóléti ellátások

Soroksár lakossága részére biztosított, a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális és gyermekjóléti ellátások igénybevételéről valamint a fizetendő térítési díjakról külön önkormányzati rendeletet alkotott a Képviselő-testület.

a) Étkeztetés (ESZGYI)

A Dr. Nádor Ödön Egészségügyi, Szociális és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: ESZGYI) Gondozó Szolgálatán keresztül biztosítja napi egyszeri meleg étkezést heti 5, illetve 6 napon keresztül azoknak a rászoruló személyeknek, akik önmaguk számára tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Két telephelyen vehető igénybe ez a szolgáltatás a Grassalkovich út 130., és a Nyír utca 22. szám alatt. Mindkét telephelyen lehetőség van kérni

az étel házhoz szállítását, vagy elvitelét, a helyben történő fogyasztásra csak a Grassalkovich út 130. szám alatti telephelyen van mód. Az intézmény tájékoztatása szerint az utóbbi években jelentősen megnőtt az aktív korú ellátásban részesülő személyek étkeztetés iránti kérelmeinek száma normalizálódott, ellenben a hajléktalanok száma megnőtt.

b) Házi segítségnyújtás (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)

A házi segítségnyújtás során az igénybevevő önálló életvitelének fenntartása, szükségleteinek megfelelő kielégítése lakáson és lakókörnyezetben történik. Az igénybevevők a 70-90 éves korosztályból kerülnek ki, akik tartós betegségük miatt önellátásra képtelenek, vagy részben képesek és a számukra megállapított gondozási szükséglet a napi 4 órát nem haladja meg.

c) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)

A szolgáltatás során a saját otthonában élő, egészségi állapota miatt segítségre szoruló idős, fogyatékos személyek, tartós betegek biztonságérzetének erősítése a feladat anélkül, hogy a gondozónő napi 24 órában mellette állna, továbbá ha szükséges a helyzetnek megfelelő, gyors segítséget kap. Biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését valamint a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét. Szükség esetén további, az egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését. A fizetendő térítési díj az igénybevevő jövedelmének 1%-a (a korábbi 2% volt), de ennek ellenére az igény csekély mértékben növekedett, jelenleg 30 személyhívó készülék van kihelyezve. (40 készülékre szól a működési engedély). A ki nem helyezett készülékek után kapott támogatást kamatosan kell visszafizetni az NRSZH részére, de 40 készüléknél kevesebbre nem lehet szerződést kötni.

d) Nappali ellátás (idősek klubja) (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)

Az idősek klubjában elsősorban a saját otthonukban élők számára biztosít lehetőséget az intézmény a napi háromszori étkezésre, társas kapcsolatok kialakítására, alapvető higiénés szükségletek kielégítésére. A nyitvatartási idő - a helyi igényeknek megfelelően - hétfőtől péntekig 8.00-tól 16.00-ig került meghatározásra. A következő szolgáltatásokat, tevékenységeket látják el: igény szerint meleg étel biztosítása, szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátáshoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése. A szolgáltatás jogszabályi feltételei között szerepel az idősek napközbeni pihenését szolgáló helység biztosítása, mely sajnos az épületben csak átmeneti megoldással biztosított.

e) Közösségi pszichiátriai ellátás (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)

Az ellátás keretében biztosított a pszichiátriai betegek részére a lakókörnyezetben történő segítségnyújtás, a meglévő képességek megtartása, fejlesztése, a kezelőorvossal való kapcsolattartás során az állapot folyamatos figyelemmel kísérése, szociális és mentális gondozás, pszichoszociális rehabilitáció.

f) *Utcai szociális munka (Alfa Karitatív Egyesület)*

Az ellátást az Önkormányzat az Alfa Karitatív Egyesület Utcai Gondozó Szolgálattal kötött ellátási szerződés útján biztosítja. Feladat az utcán tartózkodó hajléktalan személyek helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szükség esetén ellátásának kezdeményezése, illetve az ellátással kapcsolatos intézkedések megtétele.

Az Egyesület 2006. évben kezdte meg gondozási tevékenységét Budapest XXIII. kerületében, Soroksár egész területén.

2015-ben az ellátottjaik száma Soroksár közigazgatási területén összesen 87 fő volt, emellett a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálattal együttműködésben 50 főnek nyújtottak szociális ügyintézéshez valamint szálláshely biztosításában segítséget.

Ügyfeleik összetétele 118 férfi és 19 nő. Jellemző átlagos életkor 49 év.

A klienseknek elsődlegesen iratpótlásban, álláskeresésben és szállás keresésben segítenek.

g) *Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (ESZGYI - Gondozó Szolgálat)*

Ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy éves időtartamra folyamatos, teljes körű ellátást biztosít a 18. életévüket betöltött beteg személyek részére, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból lakókörnyezetükben időszakosan nem képesek gondoskodni. Kerületünkben a gondozóház 10 engedélyezett férőhellyel működik.

h) *Család és Gyermekjóléti Központ*

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 1996-tól végezte a családsegítést kerületünkben. 2016. január 1. napjától - jogszabályi változás következtében- a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás egyházi fenntartóval nem működtethető, ezért Önkormányzatunk a Magyar Ökumenikus Segélyszervezettel kötött feladatellátási szerződét 2015. december 31. napjával megszüntette.

2016. január 1-től a Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Dr. Nádor Ödön Egészségügyi, Szociális és Gyermekjóléti Intézménye biztosítja kerületünkben a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Család-és Gyermekjóléti Központ működtetésével. Az intézményben önálló szakmai és szervezeti egységként működik a Család-és Gyermekjóléti Központ. A Család-és Gyermekjóléti Központ célja az egyén, illetve a családok működőképességének fenntartása, helyreállítása, a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése. A szolgáltatások igénybevétele elsősorban az önkéntes együttműködésen alapul, de bizonyos esetekben hatósági döntés is kötelezheti az egyént, illetve a családot együttműködésre. Együttműködésre kötelezettek:

- a gyermek védelembe vétele esetén a család
- az integrációs támogatásban részesülő menekültek, oltalmazottak
- a rehabilitációs célú települési támogatásban részesülők
- az adósságkezelési szolgáltatásban részesülők

Lehetőséget biztosít az intézmény az ingyenes jogi tanácsadásra és pszichológiai tanácsadásra, továbbá speciális szolgáltatásként biztosítja:

- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot (a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása),
- kapcsolattartási ügyeletet (a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása),
- az utcai szociális munkát (magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése).

i) Gyermek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátása kerületünkben a bölcsődében, a nyári napközis táborban, az óvodában és az általános iskolai napköziben történik.

Soroksáron az Egészségügyi és Szociális Intézményen belül önálló szakmai egységként működik a bölcsődei ellátás. Feladata a három éven aluli gyermekek gondozása, nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

Bölcsődei férőhely igény

13.. sz. táblázat

	Fő
2015-ben ellátásban részesült	90
Óvodai nevelésbe távozott	39
2015-ben felvételre jelentkezett	55
Elutasított kérelem	0
Várólistán volt 2015. 12. 31-én	17

Humán-köszolgáltatási Osztály

A gyermekek bölcsődében történő elhelyezését a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, a házi gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, családgondozók és a gyámhivatal is.

2014. január 1-től a gyermek 1 éves korától a GYED, illetve a GYES mellett korlátlan időben dolgozhat a támogatást igénybevevő szülő. Ennek is köszönhető a megnövekedett igény a gyermekek bölcsődei elhelyezésére. További férőhelyhiányt okozhat a GYED extra bevezetése. A várólistán lévők többségét, a gondozási év folyamán tudja fogadni az intézmény. A két év alattiak esetében nagyobb a várakozási idő. A 2 év feletti gyermekeknél gyorsabb a bekerülés, közülük többen mennek óvodába 3. életévük,- illetve szobatisztaságuk elérését követően. Amennyiben a két csoportszobát visszakapná a bölcsőde az óvodától, akkor a várólista megszűnne. Ha mégsem sikerülne 100%-ban feltölteni, akkor ki lehetne alakítani játszócsoportot az otthon levő gyermekek számára, baby-hotelt, baba-mama klubot, időszakos gyermekfelügyeletet, melyekkel az intézmény szolgáltatásai bővülnének és különlegesebb igényeket is elláthatnának, akár térítés ellenében is.

A bölcsőde rendszeresen szervez nyílt napokat is, ahol a gondozásban résztvevők együtt örülnek a szülővel a gyermekek örömeinek: gyermeknap, télapó ünnepség, óvodába menők búcsúztatója. A hétköznapokat pedig a különböző programokkal színesítik.:

Az óvoda a gyermek három éves korától ellátja – a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is. A 2015/2016. nevelési évben a kerületben 624 gyermek óvodai nevelése történt.

Az általános iskolákban a gyermekek napközbeni ellátását a napköziben és a nyári napközis táborban látják el a szakemberek. A nyári napközis tábort minden évben más-más iskola szervezésében működteti az önkormányzat. Néhány gyermek számára nem csak egy-két heti felügyeletet jelent ez a szolgáltatás, hanem sajnos a tábor teljes időtartamára „táborlakóvá” válik. A szervezők ezért is igyekeznek a gyermekek igényeinek megfelelő, színvonalas, változatos szabadidős programokat biztosítani.

A nyári napközis táborhoz szorosan kapcsolódik a nyári szociális gyermekétkeztetés megszervezése, melyre évek óta sikeres pályázatot nyújt be az önkormányzat. A pályázatban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek napi háromszori étkeztetését vállalta az önkormányzat (a kötelező napi egyszeri étkeztetéssel szemben), valamint vállalta a gyermekek felügyeletének megszervezését és szabadidős programok biztosítását.

14. sz. táblázat

Nevelési-oktatási intézmények adatai a 2014/2015. és a 2015/2016. nevelési évre

Tanév/Intézmény	Óvodai létszám	Ált. iskolai létszám								
		1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	5.o.	6.o.	7.o.	8.o.	Összesen
2014/2015.tanév										
I.sz. Összevont Óvoda	290									
II. sz. Napsugár Óvoda	107									
III. sz. Összevont Óvoda	236									
Óvodák összesen	633									
Grassalkovich A. Ált.Isk.		88	85	80	77	81	95	71	66	643
Mikszáth K. Ált. Isk.		15	15	11	18	11	15	14	18	117
Fekete I. Ált.Isk.		35	45	36	32	47	30	38	28	291
Török Fl. Ált Isk.		95	93	85	68	81	88	79	79	668
Páneurópa Ált.Isk.		36	42	48	47	39	52	34	36	334
Iskolák összesen		269	280	260	242	259	280	236	227	2053
2015/2016.tanév										
I.sz. Összevont Óvoda	277									
II. sz. Napsugár Óvoda	121									
III. sz. Összevont Óvoda	226									
Óvodák összesen	624									

Grassalkovich A. Ált.Isk.		71	90	85	77	78	81	82	70	634
Mikszáth K. Ált. Isk.		24	12	13	11	19	17	13	13	122
Fekete I. Ált.Isk.		38	34	42	33	37	37	30	30	281
Török Fl. Ált Isk.		81	32	35	82	67	87	86	80	670
Páneurópa Ált. Isk.		40	36	39	47	44	38	50	34	328
Iskolák összesen		254	204	214	250	245	260	261	227	2035

Humán-közszolgáltatási Osztály

A veszélyeztetettség kezelésének, az esélyegyenlőség megteremtésének és a szociális hátrányokból fakadó lemaradások kiküszöbölésének elsődleges színtere az oktatási intézmény, de az iskolán kívüli segítő szolgáltatások és közösségfejlesztő programok szerepe is jelentős. A gyermekek veszélyeztetettségét a gyermekintézmények önmagukban csökkenteni, megszüntetni nem tudják, ezért van szükség a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek szoros együttműködésére, egymás tájékoztatására, segítésére.

Az általános iskolások nyári felügyeletét évente más-más kerületi általános iskola biztosítja. 2015-ben a Páneurópa Általános Iskola szervezte tíz héten keresztül a nyári napközis tábort. A nyári napközis tábor programjain való részvétel ingyenes volt, a szülőknek ugyanazt a térítési díjat kell fizetni, amit a tanév közbeni étkezésért. Az összköltséget – az étkezéssel együtt – az Önkormányzat biztosította 13 890 000,- Ft összegben.

A Soroksári Intézményellátó Központ kollégáinak volt a feladata a nyári táborral kapcsolatos gazdasági teendők (ellátmány-kezelés és elszámolás, étkezési díjak beszedése, ételrendelés, számlák ellenőrzése stb.) elvégzése.

Az intézményvezető javaslatára az Önkormányzat a soroksári lakóhellyel rendelkező gyermekek étkeztetéséhez, illetve táborozásához a szülő, törvényes képviselő kérelmére minden esetben olyan összegű támogatást (rendkívüli települési támogatás jogcímén) biztosít, hogy a szolgáltatást minden gyermek igénybe tudja venni.

2016. évben a Gyermekvédelmi törvény bevezette a szünidei gyermekétkeztetést, mely szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, az iskolásoknak a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, továbbá az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Soroksáron a 2016. évi tavaszi szünetben 87 gyermek volt jogosult a szünidei déli, meleg főétkezésre. A szülő, törvényes képviselő 6 esetben kérelmezte, azonban egy gyermek sem jelent meg az intézményekben.

ÖSSZEFOGLALÓ

I./1. A felülvizsgálat megállapításai

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete a 459/2004. (XII. 7.) Ök. sz. határozatával elfogadta, majd a 466/2007. (X. 9.) Ök. sz. határozattal, a 454/2010. (VI. 8.) Ök. sz. határozattal és a 370/2012. (IX. 11.) Ök. sz. határozattal és a 503/2014. (IX.09.) számú határozatával felülvizsgálta Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Szolgáltatástervezési Konceptióját.

A Konceptióban korábban megfogalmazott célok közül **megvalósultak**:

- Az **utcai szociális munka**, mint alapszolgáltatás ellátása 2006-tól az Alfa Karitatív Egyesület útján, ellátási szerződés keretében történik.
- A szociálisan **hátrányos helyzetű gyermekek célzott támogatása** keretében létrejött a Klebl Márton Közalapítvány Soroksár közoktatásáért, közművelődéséért és művészeti oktatásáért. A közalapítvány által évente kiírt pályázat célja a soroksári hátrányos helyzetű, tehetséges gyermekek támogatása mind az alapfokú, mind a közép- és felsőfokú tanulmányokat folytató diákok esetében. Ugyanezt a célt szolgálja az évente pályázott Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerben való részvétel.
- A közfoglalkoztatás eddigi rendszerét az **új közfoglalkoztatási programmal** váltotta fel a kormány. A munkaügyi kirendeltségek helyben döntenek az önkormányzatok közfoglalkoztatási munkaerő igényéről. Új elemként a vállalkozások, az egyházak és a civil szervezetek is bevonhatók a leghátrányosabb helyzetű aktív korú nem foglalkoztatott, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők közfoglalkoztatásába.
- Az otthonmegőrzési és adósságkezelési rendszer továbbfejlesztését szolgálja a Képviselő-testület által többször módosított **adósságkezelési szolgáltatásról** szóló 18/2013. (IV. 19.) önkormányzati rendelete, mellyel a támogatás feltételei pontosításra kerültek, így az ellátottak köre is határozottabbá vált.
- Az ágazatot érintő jogszabályi változások 2015-ben kötelezővé tették az önkormányzatok részére –, hogy **–saját költségvetésük terhére, helyi rendeletükben meghatározott feltételek szerinti ellátásokat vezessenek be**
- Önkormányzatunk a korábbi támogatási formákat megtartotta, a helyi igényeknek megfelelően módosította. A támogatások **jövedelemhatárai felemelésre** kerültek, a rendkívüli -) települési támogatás vonatkozásában bevezetett **méltányosság** kiszélesítésre került. Ezek az intézkedések a soroksári lakosság nagyobb körének támogatását szolgálják.

Forráshiány miatt eddig **nem valósult meg**:

- Az utcai szociális munkát végző további szervezetek bevonása.
- Időskorúak Gondozóháza hatályos követelményeknek megfelelő új épületben történő kialakítása -

I./2. A megoldandó szociálpolitikai szakmai feladatok

a) Az egyes ellátási formák konkrét szakmai tartalmának meghatározása – kimutatási rendszer kidolgozása

A szociálpolitikai forrásokkal való racionális gazdálkodás hatékonyságának és átláthatóságának javítása megköveteli azt, hogy követhető legyen az ellátások tartalma, mennyisége és minősége.

b) Súlypontát helyezések az ellátások között

Kerületünkben a szociális ellátórendszer szerkezete, intézményei alapvetően alkalmasak a soroksári lakosság igényeinek kielégítésére. A kötelező ellátások tekintetében szükséges hangsúlyozni, hogy az önkormányzatnak nem kell igényfelmérést készíteni az adott ellátás bevezetését megelőzően. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik minden, törvényben előírt kötelező feladatának eleget tenni. Ezzel párhuzamosan viszont a viszonylag kis lakossági kört érintő igényekkel találkozó ellátások kialakításra kerültek (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátás). Ezek az ellátások kétséget kizáróan költségigényesek, viszont létjogosultságuk nem kérdőjelezhető meg, hiszen vannak olyan idős emberek, akiknek ezek az ellátások jelentik a mások általi gondoskodás egyetlen formáját.

c) Az együttműködés erősítése- egyeztetési fórum létrehozása az egyéb alapítványokkal

Az együttműködés iránti igény az utóbbi időben kifejezetten felerősödött. A kompetencia-viszonyok és az együttműködési keretek tisztázása megoldandó feladat az egészségügyi, a szociális, a gyermekvédelem és a foglalkoztatáspolitikai területén, a változások végrehajthatósága szempontjából. A szervezetek közötti együttműködésben ugyanakkor még vannak további lehetőségek.

d) Nagyobb nyilvánosságra és átfogó tájékoztatásra lenne szükség a lakosság körében a ***jelzőrendszeres házi segítségnyújtás*** tekintetében, a szolgáltatás teljes kihasználtság érdekében. Szociális alapon kiutalhatóvá kellene tenni a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, melynek költségét az Önkormányzat fedezné az igazoltan rászorulóknak részére. Az igény felmérésére szakemberek, például házi orvosok, családsegítők bevonása szükséges.

e) A kerület idős lakosai, gondnokoltjai részére, a ***házköri munkák elvégzésében*** segítséget nyújtó ***szolgáltatás kidolgozás***.

f) A segélyezés terén **további célzott irányú támogatás kidolgozása** (pl. közép- vagy felsőfokú iskola sikeres elvégzése esetén egyszeri támogatás megállapítása, szociális ösztöndíj, jelzáloghitel törlesztés nem teljesítése okán otthontalanná vált lakosok albérleti támogatása, utazási kedvezmény, stb), a segélyezési keretösszeg megemlése,

g) A szociális háló kerületi intézményei között **egyeztető fórum létrehozása** évente minimum 4 alkalommal.

I./3. A fejlesztés irányai, megoldandó feladatok 2016-2018.

Hiányzik a szociális alapszolgáltatások közül a fogyatékosok nappali intézménye A Gondozó Szolgálat épülete minőségében és alapterületében sem felel meg a modern idősellátás követelményeinek (valódi pihenőszoba hiánya az idősek nappali ellátása részére, akadálymentesítés megoldatlansága, sorozatos beázások, falak vizesedése, tetőszerkezet elöregedése, megfelelő irodák hiánya). Sajnos az épület állapota a felújításra már nem alkalmas, a telek tovább nem beépíthető, az emelet ráépítése igen kérdéses, mint lehetőség. Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Képviselő-testülete a 226/2016. (V.10.) határozatával döntött az Időskorúak Gondozószolgálatának kialakításáról a Budapest XXIII. kerület Grassalkovich út 104. szám alatt. Az építési engedélyezési- valamint kiviteli tervdokumentáció folyamatban van.

Visszatérő kérdés a bölcsődei férőhely bővítés lehetőségének vizsgálata. Ez is megoldódni látszik, tekintve, hogy Képviselő-testületünk döntött II. számú Napsugár Óvoda bővítéséről, mely megoldja a bölcsődei férőhely hiányt is.

Az egyedül élő, idős, beteg emberek védelmében és biztonságérzetének növelése érdekében szükséges lenne minél több lakásba eljuttatni a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatását. Kidolgozható lenne egy olyan támogatási forma, mely a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást tenné elérhetővé a kerület rászoruló idős lakosai részére, 6 hónap - egy év időtartamra, melynek költségét az Önkormányzat finanszírozná. Az ily módon támogatandó idős lakosok személyére javaslatot tehetnének a házi orvosok, vagy a Családsegítő, akik közvetlen kapcsolatban állnak velük. Ezzel a támogatási formával 100%-ban kihasználhatóvá tehető lenne a jelzőrendszeres szolgáltatás.

A kerület lakosai érdekében szükség lenne az intézmények, szolgálatok, hatóságok közötti együttműködés elmélyítésére, a jobb kollegiális kapcsolat kialakítására, mely a rászoruló problémájának egyszerűbb, hatékonyabb megoldását segíthetné elő.

Tekintve, hogy kerületünkben három hajléktalan szálló is működik, több figyelmet igényel a hajléktalan kérdés. Naponta jönnek bejelentések a közterületen élő emberekről, mely minden esetben kivizsgálásra, a lehetőségekhez képest rendezésre kerül. A társadalom egy része megértő és elfogadó az otthon nélkül maradt embertársainkkal szemben, míg a másik része problémaként éli meg a hajléktalan kérdést. Fontos lenne az emberek szemléletén is változtatni. Előrelépést jelenthetne egy hajléktalan program kidolgozása és beindítása, mely a

lakhatásukat, munkába állásukat, megélhetésük elősegítését, a többségi társadalomba történő visszailleszkedésüket tűzné ki célul.

A kerület népességének növekedésére, a fiatalok kerületünkbe történő letelepedésének elősegítésére támogatási formák kidolgozása. Mozgalmasabb kulturális programokkal a fiatalok kerületben való megtartása, a sváb hagyományok megőrzésére való törekvés segítése.

Melléklet**Kapcsolódó fontosabb jogszabályok jegyzéke**

<i>Jogszabály száma:</i>	<i>Jogszabály címe</i>
2011. évi CXCI. törvény	a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról
1998. évi XXVI. törvény	a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
1998. évi LXXXIV. törvény	a családok támogatásáról
1993. évi III. törvény	a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
1997. évi XXXI. törvény	a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
1991. évi IV. törvény	a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
2013. évi V. törvény	Polgári törvénykönyv
191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet	a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről
63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet	a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól
149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet	a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
62/2006. (III. 27.) Korm. rendelet	az egyes pénzbeli szociális ellátások elszámolásának szabályairól
129/2005. (VII. 1.) Korm. rendelet	a Szociálpolitikai Tanács összetételéről, szervezetéről és működéséről
257/2000. (XII.26.) Korm.rendelet	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatában történő végrehajtásáról
9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
18/2013. (IV. 19.) Ök. sz. rendelet	az adósságkezelési szolgáltatásról
26/2011. (VI. 18.) Ök. sz. rendelet	a rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatásról
20/2008.(IV.25.) Ök. sz. rendelet	a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról
25/2013. (V. 17.) Ök.sz.rendelet	a születési támogatás megállapításáról
6/2015. (II.27.) Ök.sz. rendelet	a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról